

EYYÜBİYE İLÇE MİLLÎ EĞİTİM

MÜDÜRLÜĞÜ

İŞYERİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMİ

OKULLARDA TEMİZLİK VE HİJYEN

REHBERİ

Değerli Mesai Arkadaşlarım,

Yaptığımız okul ziyaretlerinde gördüğümüz bazı aksaklıklar sebebiyle mevzuatımız ve genel temizlik/hijyen kurallarının bir kez daha hatırlatılmasının yerinde olacağını düşünmekteyim. Yapılacak temizlik/hijyen uygulamalarında herkese görevler düşmektedir. Yapılacak temizlik/hijyen uygulamalarının sürekliliği önemlidir. Özellikle öğrencilerimizin temizlik ve hijyen konularında olumlu alışkanlıklar kazanması temizlik konusunun kendisi kadar önemlidir.

Değerli Eğitimci Arkadaşlarım, bugüne kadar eğitim öğretim konusunda göstermiş olduğunuz gayreti tebrik eder, konu ile ilgili hassasiyetinizden dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Ahmet DEMİR

İlçe Milli Eğitim Müdürü

TEMİZLİK VE HİJYENİN ÖNEMİ

Temizlik, toplumların uygarlık düzeyinin ifadesi olup, insanların sağlıklı olmaları ve sağlığın devamı için de çok önemli bir etkidir. Yaşanılan ortamın ve kullanılan araç-gerecin temizliği, birey sağlığı ile çok yakından ilgilidir. Eğitim kurumlarında temizlik ve sağlık kurallarına gereken önemin verilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Bu nedenle çağdaş bir toplumda herkesin küçük yaştan itibaren temizlik kültürünü alması ve bu konuda eğitilmesi gerekir.

TEMİZLİK VE HİJYENİN ÖNEMİ

Temiz bakımlı ve düzenli olan okul ve kurumlarda verimli bir çalışma ortamı da hazırlanmış olur. Laboratuvar, derslik, atölye, kantin, yemekhane, konferans salonu ve diğer bölümlerdeki araç-gereç ve sabit tesislerin daima temiz, bakımlı ve kullanılmaya hazır durumda bulundurulması gerekir. Tüm personel ve öğrencilere okuldaki araç ve gereçlerin kullanılmasında, temizlik ve bakımında dikkat ve tasarruf alışkanlığı kazandırılmalı, bu konuda sorumluluklar yüklenmelidir. Herkeste okul eşyasını temiz tutma ve korumanın milli serveti koruma kültürü olduğu kazandırılmalıdır.

TEMİZLİK VE HİJYENİN ÖNEMİ

Bu amaçla, okul ve kurumlarımızın, temizlik işlerinde müdürlüğümüz tarafından hazırlanan bu rehberin gerektirdiği tarzda hareket etmeleri büyük önem taşımaktadır. Okullarımızın temizliği geleceğimizin teminatı olarak bizlere emanet edilen öğrencilerin kişisel ve sosyal gelişimleri için büyük önem taşımaktadır. Burada anlatılanların davranış haline gelmesi büyük önem taşımaktadır. Burada yapılanlar okullarımızın zaten yaptıkları uygulamalardır. Amacımız tüm okullarımızın aynı kalitede temiz olması için bir standart oluşturmaktır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

KAPSAM:

Bu rehber okul ve kurumların bahçe ve binasındaki tüm bölümlerin temiz, düzenli ve sağlıklı bir durumda olmasını sağlayacak hizmetler ile bu hizmetlerin yönetici, Ğretmen, hizmetli ve öğrenciler tarafından, bir planlama dahilinde eksiksiz olarak yerine getirilmesine iliŐkin esasları kapsar.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

SORUMLULUKLAR:

Okulun hijyen ve temizliği okulda bulunan tüm bireyler tarafından ortak bir bilinç ve sorumluluk esasına dayanır. Her birey kendi sorumluluk alanı içerisinde bazı görevleri yerine getirmek ile sorumludur.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

KURUM MÜDÜRÜ:

Okulun bina, araç gereç ve tesislerinin etkili bir şekilde kullanılması, korunması, kontrolü, temizliğinin yapılması, planlanması, denetimi ve kurumsal kültürün sağlanmasında **birinci derecede sorumludur.**

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

MÜDÜR YARDIMCISI:

Okul bahçesi, binası ve araç-gerecinin tertip, düzen, temizlik, bakım ve korunması ile her an kullanılır halde bulundurulmasını sağlamaktan temizlik işlerini iç hizmetten sorumlu personel ile birlikte insan gücünü etkin kılacak şekilde günlük, haftalık, yarıyıl ve yaz tatili temizlik ve onarım planlarının hazırlanması ve uygulanmasından, hizmetlerin verimli ve ekonomik olarak yürütülmesinden sorumludur.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

ÖĞRETMEN:

Okulun bütününde ve özellikle kullandıkları sınıf, atölye, kütüphane, bölüm ve laboratuvarın temizlik, tertip, düzen ve bakımı ile demirbaş eşyanın gerektiği şekilde kullanılmasını sağlayıp, tespit ettikleri eksiklik ve aksaklıkları kurum yöneticilerine bildirmeleri gerekmektedir. Öğretmenlerimiz, öğrencilerinde atık kültürü kazandırarak okulun genel temizliğine büyük katkı sağlayabilirler.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

HİZMETLİ PERSONEL:

Kendilerine verilen bölümlerin temizlik işlerini en iyi şekilde yerine getirmekle yükümlüdürler. Kullandıkları temizlik odası ve diğer tüm temizlik araç-gereçlerini temiz, sağlıklı, hijyenik, düzenli ve faal tutmalıdır. Sarf ürünlerin kullanımında ekonomik davrandığı kadar standart hijyen koşullarını da sağlamalıdır. Atık yönetimi konusunda Okul yönetiminin planına göre hareket etmelidir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

PLANLAMA:

Temizlik işlerinin amaca uygun ve ekonomik şekilde yürütülebilmesi insan gücü, zaman ve enerjiden tasarruf sağlanabilmesi için bir plan hazırlanması gerekir. Temizlik planının hazırlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

PLANLAMA:

1. Okul yönetimince eğitim yılı başında uygulanabilecek nitelikte yapılan planlamada okulun mevcut işgücü potansiyeli ve yapılacak hizmetler dikkate alınır. Ayrıca bu planda günlük, haftalık, aylık ve tatillerde yapılacak işler gösterilir.
2. Zaman ve enerji kaybının önlenmesi için aynı şekilde çalışmayı gerektiren işler arka arkaya sıralanır.
3. Planda, işler önem sırasına göre dağıtılır, günlük işlerin uygulanışını engellemeyecek şekilde dengeli planlamaya dikkat edilir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

PLANLAMA:

4. Yorucu işlerden sonra az yorucu olan işlere yer verilir.
5. Planda işi kimin yapacağı ve işin kimin sorumluluğunda olacağı belirtilir.
6. Planın uygulanmasını engelleyecek günlük işlerin çıkabileceği göz önünde bulundurularak, bir karışıklığa meydan vermemek için planda esneklik sağlanır.
7. Planda işi yürütecek personel için dinlenmeye de zaman ayrılır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

PLANLAMA:

8. Uygulamada Eğitim Öğretimin aksamaması için ders esnasında veya ders aralarında sınıf temizliği, gürültü tadilatlar vb. çalışmaların yapılmamasına dikkat edilir.

9. Temizlik odası, malzeme odası, kazan dairesi anahtarlarının hangi sorumlu personellerde bulunacağı ve hangi yönetici tarafından malzeme hijyeni ve diğer sağlık ve güvenlik kontrollerinin yapılacağı/sorumlu yönetici belirlenir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

GÜNLÜK TEMİZLİK PLANI:

Okul ve kurumlarda eğitim ve öğretim faaliyetlerinin aksamadan ve verimli bir şekilde yürütülmesi için, işlerin günlük temizlik planına uygun olarak yapılması gerekir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

GÜNLÜK TEMİZLİK PLANI:

Temizlik yapılacak sınıf, oda, atölye, kütüphane laboratuvar, konferans salonu, koridor vb. yerlerde sırasıyla:

1. Pencere açılır.
2. Nemli bez ile masa, dolap vb. demirbaştaki tozlar alınır.
3. Yerler paspaslanır (Yerlerde kaba toz ve kir varsa önce nemli süpürgeyle yüzeysel temizlik yapılır)

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

GÜNLÜK TEMİZLİK PLANI:

4. Çöpler boşaltılır.
5. Lavabo ve tuvaletlerin temizliği yapılır.
6. Merdiven tırabzan tutacakları ve tüm kapı kolları deterjanlı bezle silinir.
7. Temizlik sonrası tüm pencere ve kapılar kontrol edilir.
8. Kapatılması gereken kapı, pencere, cihaz ve bölümler kapatılır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

HAFTALIK TEMİZLİK PLANI:

Yerler günlük temizliğe ilave olarak:

1. Yüzeyler türüne (halı, parke, yumuŐak zemin) göre süpürülür.
2. Deterjanlı su ile silinir.
3. TaŐ veya oluklu-przl zeminler, gerekirse deterjanlı su ile fırĐalanır.
4. Durulanır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

HAFTALIK TEMİZLİK PLANI:

5. Tuvalet ve lavabolar deterjanlı su ile ovulur, durulanır.
6. Çeşitli eşyalar üzerinde lekeler oluşmuşsa, deterjan ve uygun temizlik yöntemiyle eşyaya zarar vermeden temizliği yapılır.
7. Kirli aynalar ve camlar silinir.
8. Merdiven tırabzan tutacakları ve tüm kapı kolları sulandırılmış çamaşırırsuyu ve bezle silinir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

AYLIK TEMİZLİK PLANI:

1. Taşınabilir tüm eşyanın temizlik kontrolü ve temizliği yapılır.
2. Duvar, pencere ve tavanlardaki örümcek ağları, toz ve lekeler alınır.
3. Yerler köpüklü suyla silinir, fırçalanır veya yıkanır ve durulanır.
4. Cam ve pencereler, kapılar deterjanlı su ile silinir veya yıkanır.
5. Sık kullanılan dolap ve çekmece içi temizlikleri yapılır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

ARA TATİL, YARIYIL TATİLİ, YAZ TATİLİ TEMİZLİK PLANI:

1. Gereken bölümlerin badana ve boya işleri yapılır.
2. Okul yatılı ise yatakhane boşaltılır, yataklar havalandırılır. Detaylı oda temizliği yapılır.
3. Onarım gerektiren kısımlar tespit edilerek elden geçirilir.
4. Yatak, çarşaf, battaniye vb. genel yıkama kurutma sonrası belli bir süre depolara alınır.
5. Gerekli tüm ilaçlamalar ve naftalinlemeler dikkatle yapılır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

ARA TATİL, YARIYIL TATİLİ, YAZ TATİLİ TEMİZLİK PLANI:

6. Mobilyalar temizlenir, lekeler çıkarılır.
7. Kumaş kaplı yüzeyler tamir edilir veya yenilenir.
8. Paspas ve yolluklar deterjanlı su ile yıkanır.
9. Ambar, depo, kazan dairesi, çamaşırhane vb. yerlerin temizlik ve düzeni için gerekli tüm planlama ve çalışmalar yapılır.
10. Lavabo, musluklar vb. sıhhi tesisat gözden geçirilir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

1- Her türlü kir, leke ve olumsuzluk için uygun temizlik ürünü ya da metodu vardır. Her yüzey için daha etkili bir temizlik maddesi vardır ve bu temizlik maddesinin kullanılması yüzeyin daha temiz ve işin daha ekonomik olmasını sağlayacaktır.

2- Farklı temizlik ürünlerinin alınmadığı durumlarda ürüne zarar vermeyecek ve ortak işlerde kullanılan ürünlerin kullanılması uygun olabilir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

3. Temizlik ürünlerinin kullanım miktarları için mutlaka ürün üzerinde yazan hükümleri uygulamak gerekir.
4. Çöp kovalarının varlığı ve temizliği büyük önem taşımaktadır.
5. Okullarda mutlaka atık kağıt geri dönüşümü kutularının olması ve öğrenci ile personelin bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
6. Okulda bulunan sınıf oda ve diğer birimler öğrencinin olmadığı zamanlarda temizlenmelidir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

7. Okulda bulunan tüm birimlerin temizliği ve havalandırması düzenli olarak yapılmalıdır. Teneffüslerde sınıfların havalandırılması sağlıklı eğitim öğretimi olumlu olarak etkileyecektir.

8. Sınıfların ve odaların temizliği deterjan kullanılarak yapılmalı paspas ve su ile olmamalıdır. Bez ve su ile yapılan temizlik ortamın nemli kalmasını ve bakterilerin artmasına sebep olmaktadır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

9. Tuvalet ve lavaboların temizliği okul ve öğrenci sağlığı açısından çok önemlidir. Tuvalet ve lavabo temizliği yapacak personel öncelikle kendi sağlığına özen gösterecektir. Bu kişilerin eldiven takması ve önlük giymesi gerekir. Öğrencilerin temizlik ürünlerine ulaşması kesinlikle engellenmelidir.

10. Tüm tuvalet ve lavabolarda su ve sabun mutlaka bulundurulmalıdır. Sabun olarak da sıvı sabun tercih edilmelidir.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

11. Tuvalet ve lavabolarda bulunan bozuk musluklar tamir edilmeli veya değiştirilmelidir.
12. Öğrencilerin tuvalet ve lavabolardan su içmesini gerektirmeyecek tedbirler alınmalı tercihen buralardan bağımsız olan yerde su içme çeşmesi olmalıdır.
13. Oda, tuvalet ve sınıflar kapı kolları, masa ve sıralar en sık el değen yerlerde yeterince sulandırılmış çamaşır suyu püskürtölüp silinerek kullanılmalıdır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

14. Okula ait kantin, çay ocağı, yemekhane gibi yerlerin, personelin ve buradaki demirbaşların temizliğine büyük önem verilmelidir. Bu ve benzeri bölgelerin havalandırması ve temizliği ile ilgili kontroller sıklıkla yapılmalı ve sorumlularına gerekli uyarılar yapılmalıdır.

15. Buralarda satılan mallar kontrol için (temizlik, son kullanma tarihi ve uygunluk) sürekli denetlenmelidir. rn saklanma koşullarını ve hijyen Őartlarını taşımayan bölümler hakkında gerekli yasal tedbirler alınmalıdır.

16. Okula ait kantin, çay ocağı, yemekhane gibi yerlerde kesinlikle tek kullanımlık ürünler kullanılmalıdır.

EĞİTİM KURUMLARINDA TEMİZLİK VE HİJYEN

TEMİZLİK ESNASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUS VE TAVSİYELER:

17. Yemekhanesi olan okullar ilgili mevzuat ile verilen görevleri hassasiyet ile yerine getirmelidir. Yemek yapılan ve yenilen yerlerin temizliği, bakımı ve düzeni ile ilgili kontroller zamana bağlı ve imza karşılığı olmalıdır.

18. Okul bahçelerinin bakım ve temizliğine özen gösterilmelidir.

19. Okulun yakın çevresi de okulun bahçesi gibi görülmeli buraların genel düzeni ve kirliliğinden kaynaklanacak riskler ile ilgili tedbirler alınmalıdır.

SONUÇ

Kıymetli Mesai Arkadaşlarım;

Yukarıda bahsi geçen hususlar okullarımızın, öğrencilerimizin, çalışanlarımızın ve velilerimizin daha kaliteli bir yaşam sürmesi için gerekli olan bazı şartları belirtmektedir.

Okullarımız ve öğrencilerimiz bizlere emanettir. Bu bilinçle daha sağlıklı ortamda okumak ve çalışmak herkesin hakkıdır. İyi Çalışmalar Dilerim.

Ahmet DEMİR

İlçe Milli Eğitim Müdürü

TEŐEKKÜRLER

Bu rehber;

Eyyübiye Milli Eğitim Müdürlüğü

İşyeri Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından

tüm okul ve kurumlarımız için hazırlanmıőtır.